

PRÓWNO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Prenumerata
na miejscu 1 zł. 50
gr., na prowincji 1
z odoszeniem do
domu 2 zł. 50 gr.

Ogłoszenia
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 10 groszy
polskich, na dru-
giej i trzeciej — 8
gr., na czwartej —
5 gr. Ogłoszenia
drobne po 3 grosze
za wiersz. Tłustym
drukem — podwój-
nie. Najm. ogł. —
30 gr. Dla zagran-
icy ceny o 100 proc.
wyższe. Układ ogło-
szeń czterolamowy.
Ceny ogłoszeń, po-
dane w złotych pol-
skich, obliczane bę-
dą podług kursu
złotego franka
ustalonego przez
Ministra Skarbu.

Obchód uroczystości 3-go Maja.

I.

W piątek dnia 2-go maja:

O godz. 8-iej wieczór z placu Nowego-Rynku rozpocznie się pochód wojska z orkiestrą (capstrzyk), w którym biorą udział Straż Ogniowa i Organizacje sportowe.

II.

W sobotę dnia 3-go Maja:

O godz. 9.30 przybycie Wojsk, Organizacji, Związków i Stowarzyszeń na plac Gen. Dąbrowskiego, gdzie o godz. 10 odprawione będzie uroczyste nabożeństwo. Po przemówieniach i defiladzie ruszy pochód ulicami: Zduńska, Nowym Rynkiem i 3-go Maja na Stary Rynek; po ostatnim przemówieniu nastąpi rozwiązanie pochodu.

O godz. 3.30 ppoł. bezpłatne przedstawienie dla żołnierzy w kinoteatrach „Nowości” i „Slinks”.

W dniu tym odbędzie się zbiórka na „Macierz Szkolną”, w myśl odezwy Komitetu Daru Narodowego.

Kierownictwo pochodu objął p. A. Postolski.

Uprasza się: **duchowieństwo, władze, wojskowe i cywilne, instytucje społeczne, szkoły, korporacje, stowarzyszenia, cechy, związki i wszystkich obywateli miasta o jaknajliczniejsze wzięcie udziału w obchodzie.**

KOMITET.

UWAGA: W razie niepogody nabożeństwo odbędzie się w Katedrze o tej samej godzinie.

*Wszystko to (przeszkody) pokonałbym, mając miłość.
Słowacki.*

Mowa Prezydenta Rzeczypospolitej

na śniadaniu w ratuszu Poznańskim w dniu 27.IV.

Syn tej ziemi, Liebelt, powiedział przed laty, że państwo jest najistotniejszym żywotem Ojczyzny. Celem najlepszych synów Polski przez długie lata niewoli było zdobycie własnej państwowości. Dobrze się stało, że dziś, kiedy stoimy u szczytu wysiłków naszych ojców, Tyś Panie Prezydencie miasta przypomniał, że państwo uważacie tutaj nie za źródło, ale za cel szczęśliwości powszechnej. I tak być powinno zawsze. Nietylko teraz, kiedy znajdujemy się w trudnym okresie budowy Rzeczypospolitej we wszystkich kierunkach, ale i w przyszłości, kiedy, dzięki wysiłkom obecnego pokolenia, potomni znajdą się u szczytu rozkwitu Rzeczypospolitej i świecić ona będzie w Europie już nie jako odradzające się nowe państwo, ale jako wielkie mocarstwo. Jeszcze jedną prawdę usłyszałem w Twojem przemówieniu, Panie Prezydencie miasta, mianowicie że podstawowym niezbędnym warunkiem istnienia naszego, jako państwa, jest zjednoczenie ziem polskich. Na dawnych sztandarach naszych i w hasłach naszych przodków było wypisane: „Wolność, całość i niepodległość”. Ta środkowa całość jest jedynym z najnieodzowniejszych warun-

ków istnienia Polski, jako wielkiego mocarstwa. Bo Polska może istnieć tylko jako wielkie mocarstwo.

Aby mogła istnieć jako wielkie mocarstwo, musi mieć połączenie wszystkich ziem polskich. Dzięki wojnie powszechnej i wysiłkom naszych ojców i naszym własnym, które wyraziły się tak, że i w powstaniu wielkopolskiem osiągnęliśmy wiele z tego, co się nam należało. Ale trzeba powiedzieć, że jeszcze nie wszystko, że jeszcze nie wszystkie ziemie polskie, nieodzowne dla pełni naszego życia ośrodki są zespolone z macierzą. Z tego com powiedział, nie wnioskujcie, jakobym wzywał Was na surmy wojenne. Wierzę w wielką potęgę pracy polskiej i kultury polskiej, która pozwoli nam osiągnąć z czasem to, czegośmy dotychczas nie osiągnęli. To się stanie, a stanie się dzięki pracy, której owoce oglądałem na Waszych Targach. Myśląc o rozwoju dalszym tej pracy Waszej, muszę przypomnieć, że za chwilę mam uczestniczyć w poświęceniu fabryki samolotów. Musimy myśleć również o tem, aby stać się bardzo silnym pod względem wojskowym.

Wielkie znaczenie sanacji skar-

Skład węgla i koksu

przy ul. Bednarskiej,

(w ogrodzie tuż przy wjeździe na most.)

Z powodu likwidacji składu, zupełna wyprzedaż węgla, koksu i mialu po cenach kosztu,

Gracjan Cywiński.

bowej wyraża się też w tem, że ona pozwoli nam zabrać silniej głos we wszystkich targach na terenie między narodowym. Dopókiśmy byli uważani za organizm chory, słaby, który, być może, będzie wymagał kurateli zewnętrznej, dopóki głos Polski nie mógł dźwięczyć tak twardo i dumnie jak tego wymaga nasza godność państwowa. Dopiero dziś nadchodzą te chwile, kiedy dzięki seracji skarbo-

wej będziemy mogli postawić naszą obronę, nasze wojsko, na takiej stopie, aby nikt nie śmiał sięgnąć nie tylko po ziemie polskie, ale i uszczuplić praw naszych wewnętrznych, aby nikt nie śmiał być sędzią pomiędzy rządem a obywatelami państwa polskiego. Dlatego przeglądając owoce naszej pracy na polu gospodarczym, przypominam, że czekają nas nie mniejsze wysiłki na polu naszej obronności.

Jeszcze wielu mamy sąsiadów w Europie, którzy nie oswoili się z tem, że Polska jest i będzie zawsze. Widzę po raz wtóry, obucując z Wami, jak dzielnie ta ziemia pracuje dla przysporzenia potęgi Rzeczypospolitej i dlatego pragnę zakończyć dzisiejszy przegląd wysiłków Waszych toastem: „Niech rozwija się nasza stolica zachodnia — Poznań. Niech razem z nią kwitnie i bogaci się we wszystkich kierunkach ziemia Wielkopolska.”

Jeszcze jedno upokorzenie

Ekspert Ligi Narodów ma przybyć do Polski w sprawie kolonistów niemieckich. — Chwiejność i uległość polskiego delegata pana Koźmińskiego spowodowała na nas jeszcze jednego kontrolera międzynarodowego.

Sprawa odszkodowania, jakie Rząd Polski zobowiązał się wobec Ligi Narodów wypłacić eksmitowanym kolonistom niemieckim, znalazła dzięki niezrozumiałej ustępliwości naszego delegata do Rady Ligi Narodów pana Koźmińskiego, ostatnio formę rozwiązania, które wzbudzić musi poważne zastrzeżenia prawnopolityczne i poruszyć do głębi opinię polską.

Otóż p. Koźmiński zgodził się na konferencji w Paryżu, rozpoczętej 10 kwietnia z t. zw. „Komitetem Trzech-Rady Ligi Narodów, ni mniej ni więcej, jak na to, że ów Komitet wydeleguje do Polski specjalnego eksperta, który wespół z Rządem Polskim ustali ryczałt, jaki Polska będzie musiała zapłacić niemieckim kolonistom. Ekspert ten wejdzie w Polsce w bezpośredni kontakt z kolonistami; ci zaś będą mieli prawo przedstawiania mu (w obecności reprezentanta Rządu Polskiego, co jest oczywiste ale mało znaczące) swych pretensyj do rządu.

Innemi słowy ma Polska dostać nowego eksperta Ligi Narodów do spraw, które, jak w tym wypadku oznaczenie wysokości odszkodowania, winny pozostać czynnościami czysto administracyjnymi władz polskich. Innemi słowy przekształci się siłą faktów, ekspert ten w kontrolera rewidującego w imię Ligi Narodów ściśle

wewnętrzne postanowienie rządu polskiego. Rzecz jasna, że dalszy przebieg spraw doprowadzi w praktyce do tego, że ów ekspert — kontroler wydać będzie opinie do których władze polskie, jako do miarodajnych będą musiały się zastosowywać.

Dzięki więc niezrozumiałej w tym wypadku kompletnie uległości pana Koźmińskiego, przysłał Liga Narodów na której dla Polski łaskawe decyzje uskarżać się nie można, do Polski delegata, który w jej imieniu wkroczy u nas w najprymitywniejsze prawa jakiegokolwiek rządu na świecie. Stanowisko naszego delegata wytłomaczyć można sobie tylko atmosferą lekkiej chwiejności jaką do stosunków naszych z Ligą Narodów wniósł pan Olszowski, chwilowy nasz poseł w Berlinie. P. Olszowski bowiem nietylko że swego czasu uznał wszystkie pretensje Ligi Narodów za słuszne, lecz raczył jeszcze z własnego popędu na posiedzeniu paryskim Rady Ligi Narodów zaproponować tejże wgląd w sprawy, których sama Liga Narodów rozpatrywać nie miała prawa (likwidacja i optanci), doprowadzając w rezultacie do tych bolesnych perypetyj, jakich w tej chwili jesteśmy świadkami.

Nie można przypuścić, żeby Rząd Polski zaaprobował ostatnią decyzję paryską p. Koźmińskiego. Lojalne wypełnienie przejętych na siebie zobowiązań nie może go zobowiązywać do zgody na tego rodzaju głęboko upokarzające Polskę warunki, które są rezultatem dezorientacji i słabości ambitnego dyplomaty i ustępliwego p. Koźmińskiego. Opinia publiczna śledzić będzie w każdym wypadku, rozwój tych spraw z wyjątkową uwagą.

Ze świata katolickiego.

Okazuje się, że modernizm teologiczny, potępiony encykliką Piusa X. — „Pascendi” — jeszcze żyje, i oto w sercu świata katolickiego. Holdu je mu jawnie ks. Bonaiuti, prof. historii religii na uniwersytecie państwowym w Rzymie, t. zw. Sapienzy (Sapientia, po włosku Sapienza — Mądrość). Był on już raz ekskomunikowany, w r. 1921, za atakowanie dogmatu rzeczywistej obecności Zbawiciela w Eucharystji. Wkrótce potem, złożony ciężką chorobą, odwołał swe błędy, prosił o przyjęcie go z powrotem na łono Kościoła i został zrehabilitowany. Niestety po upływie roku powrócił do swych błędów, głosił je słowem i piśmem, oraz mimo zakazu papieskiego, wykladał w dalszym ciągu w Sapienzy.

Tedy spadła nań anatema po raz drugi.

Modernizm teologiczny, w zakresie dogmatyki, nie przeczy żadnej litery dogmatu, lecz zatruwa je wszystkie od wewnątrz katejskim subiektywizmem, tak, iż pozostaje z nich goła lupina. Tym sposobem chciałby on, kosztem Wiary, uzgodnić ją ze zblaknącą z toru prawdy nauką, jakoby objawioną i nieomylną.

W dziedzinie społecznej i politycznej modernizm przeprowadza rozdział psychiczny między chrześcijaninem, a obywatelem, z którego (rozdziału), jak z korzenia, wyrasta postulat odłączenia Kościoła od Państwa, więc państwowego ateizmu. Ten ciężki i przewrotny błąd, jest u nas szerzony przez P.P.S. i P. S. L. Wyzwolenie i stanowi źródło ataków na tak zwaną „politykę na ambonie” i w ogóle w Kościele, wówczas, gdy Kościół jedynie broni Najwyższych praw Boga do państwa i społeczeństwa, atakowanych przez zamaskowanych teorią prywatności religii ateistów.

Potępienie modernizmu zostało ponownie ostatnio przez Piusa XI w encyklice „Ubi arcano”. Snadź była tego potrzeba, a nieszczęsny Bonaiuti jest tego dowodem.

„Z nas wyszli, — mówi Jan Ew. — ale nie byli z nas” — rodem, lecz z ducha tego świata, który też i popiera i na który przeto spada za nich odpowiedzialność urzed Bogiem.

O. Walsh, T. J., kierownik Misji Papieskiej w Rosji, złożył Ojcu św. sprawozdanie z jej stanu. Ojciec św. zamierza przekształcić Misję w stałą organizację dobroczynną, niosącą pomoc wszystkim, bez różnicy wyznania, o ile rząd bolszewicki dałby odpowiednie rękojmię. Tymczasem, według sprawozdania o. Walsh, władze sowieckie ujawniają dążność ku wyzyskaniu Misji na korzyść swoich pu-

HURTOWNIA OPALOWA

M. Napiórkowski

we Włocławku, ulica Kaliska 17, telefon 209.

Przyjmuje zamówienia na **WĘGIEL** i **KOKS** z dostawą w miesiącu MAJU, szczególnie poleca **węgiel niezrównanej dobroci z kopalni „Hr. RENARD”**.

SZYBKA dostawa, PIERWSZORZĘDNE gatunki, NISKIE ceny!

piłów, zatem pośrednio na pożytek bolszewictwa. Poza to istnieje w Watykanie projekt rozszerzenia tej instytucji na wszystkie państwa. Byłaby to więc organizacja międzynarodowa na wzór Czerwonego Krzyża.

Układy konkordatowe między Stolicą św. a Rumunją idą opornie. W zatargu jest nie tylko sprawa dóbr kościelnych, mianowicie ewentualnego za nie ekwiwalentu, ale i sprawa mianowania biskupów. Prawosławny rząd rumuński zastrzega sobie prawo nominacji biskupów katolickich. Poza to stoi on na stanowisku, że w ogóle sprawa organizacji Kościoła, nabożeństw i wychowania religijnego jest sprawą wewnętrzną państwa, do której Stolica św. — zasie! Słowem, rząd rumuński chciałby narzucić Rumunowi prawosławną zasadę narodowego Kościoła, kłócąc się śmiertelnie z ideą katolicyzmu.

Mv jesteśmy państwem półkatolickim, więc nasza sprawa podobna powinna pójść gładziej.

X. Charszewski.

O długość dnia roboczego.

ESSEN I.V. (PAT). W zatargu o długość dnia roboczego między robotnikami kopalni a pracodawcami sąd rozjemczy ustalił dla robotników, pracujących w podziemiach od 7 do 8 godzin dziennej pracy, stosownie do rodzaju zajęcia. Natomiast dla wszystkich innych kategorii 10 godzinny dzień pracy jest utrzymany. Warunki te obowiązują do 1 października r. b.

ODEZWA.

W serdecznej trosce o sierocińce, którym skutkiem kryzysu finansowego Skarb Państwa zmuszony był narazie częściowo cofnąć subsydia, stworzony został w Warszawie Centralny Komitet pod hasłem „Chleb Głodnym Dzieciom”.

Położenie jest rozpaczliwe, dzieci jedzą przeważnie kartofle z solą, chleb widują raz na tydzień i to nie zawsze. Wskutek złego odżywiania puchną, ślepną z głodu, i częściowo wymierają.

Stolica nie jest w możności zaspokoić potrzeby z górą 60.000 sierot, rozmieszczonych w zakładach po całym kraju. Nasuwa się zatem konieczność stworzenia wojewódzkich subkomitetów, któreby przychodziły na miejsce z wydatną pomocą, przeżywiając sieroty tych zakładów, które się znajdują w obrębie danego województwa. W tym celu przyjdą Centrali Warszawskiej, zwraca się do Szanownej Pani z gorącą prośbą o zainicjowanie na terenie własnego województwa tej zbożnej, a tak koniecznej placówki.

Jeżeli Skarb Państwa pusty, to z Łaski Opatrzności, stodoły w całej Polsce przepelnione w tym roku dojrzałym ziarnem. Nigdy więc obowiązek społeczeństwa wobec swych sierot wojennych i młodocianych ofiar rewolucji rosyjskiej nie był łatwiejszym do spełnienia. Dla wielu tych dzieci Japonja okazała się najserdeczniejszą z opiekunek, większość z nich przeżyła nawet Bolszewja—

MYSLI.

Wybrał J. K.

Gdybyś ty się... opierała woli Bożej, droga moja, prosząc Go o inne dobro dla mnie, niż to, które On duchowi mojemu przeznaczył, modlitwy twoje możeby mi przyniosły niepokój i nieszczęście... Zgódź się więc pierwszej z wola Bożą, a potem prosz o dary Ducha św. dla nas wszystkich, a tak najpewniej otrzymasz i połączeni będziemy nawet na Ziemi.

(List do matki) Słowacki.

ale Polska jedna ma obowiązek być i wykazać się dla nich rodzoną matką.

Do serca też matek w Polsce, kołaczemy w tej chwili za pośrednictwem Szanownej Pani, z prośbą pełną niezachwianej wiary w oddźwięk, jaki tam znajdziemy.

Dla miłości Chrystusa, który przedewszystkiem ukochał dzieci, — dla Polski, która musi przez nasz wysiłek dochować z tych sierot milujących ją, synów i córek, a nie bandytów, bolszewików, a wreszcie przez pamięć na szczęście własnych dzieci, aby nigdy nie zaznały nędzy i poniewierki.

Zalóżcie Wojewódzki Komitet „Chleb Głodnym Dzieciom”.

Marja Wojciechowska.

W myśl powyższej odezwy odbędzie się w dniu 2 maja, o godz. 8-ej wieczorem, w sali Towarzystwa Krajowego, przy ul. Kaliskiej № 1, zebranie organizacyjne w celu utworzenia subkomitetu dla Włocławka i okolicy.

Wszystkich, komu droga dziatwa polska, o łaskawe przybycie w oznaczonym terminie uprzejmie zaprasza

Za Komitet Organizacyjny

Zofja Vaedkova.

Mowa Trockiego.

MOSKWA 30.VI. (Rzp.). Na obchodzie jubileuszu uniwersytetu wschodniego w Moskwie, Trocki przemawiał o perspektywach rewolucji na Wschodzie i wyraził się bardzo optymistycznie o roli, którą udegrają w przyszłych wypadkach studenci uniwersytetu sowieckiego. Mówiąc o ostatnich wypadkach w Turkiestanie i na granicy afgańskiej, Trocki w nadzwyczaj ostrych wyrażeniach krytykował „mieszana politykę” Anglii w Azji środkowej i oświadczył, że dalsze popieranie przez Anglię ruchu przeciwsowieckiego w Turkiestanie i Bucharze może poważnie zaszkodzić wynikom pertraktacji anglo-sowieckich i wywoła poważne konflikty w samej Anglii. W tym samym duchu wypowiedział się Zinowiew, przemawiający w ślad za Trockim.

6) Ustawa o ochronie lokatorów.

5) Orzeczenia urzędu rozjemczego w sprawach, poddanych orzeczeniu jego za zgodą stron, są natychmiast wykonane, w innych sprawach po upływie terminu, wskazanego w ustępie 4. W razie potrzeby przymusowego wykonania orzeczenia strona zainteresowana przedstawi poświadczony wypis orzeczenia urzędu sądowi, który byłby właściwym do rozważenia danego sporu, celem uzyskania nakazu wykonawczego (dozwolenia egzekucji).

Art. 21. Jeżeli rozstrzygnięcie sporu w całości lub w części zawisło od ustalenia, czy w myśl artykułów 5—9 podwyższenie komornego jest dopuszczalne, albo czy komorne lub wynagrodzenie innego rodzaju są odpowiednie lub nie, — natenczas sąd, jeżeli niema jeszcze w tym przedmiocie orzeczenia urzędu rozjemczego do spraw najmu, sam przeprowadza stosowne ustalenia w toku sporu.

Art. 22. Postępowanie przed urzędami rozjemczymi do spraw najmu wolne jest od opłat stempli. Strona interesowana ponosi jednak koszty postępowania, tudzież specjalne opłaty

na rzecz gminy od każdego zwrócenia się do urzędu, oraz od wydawanych dokumentów. Wysokość powyższych opłat określa gmina z tem zastrzeżeniem, że nie mogą one być wyższe od właściwych opłat sądowych. Urząd rozjemczy może osoby niezamożne zwalnić od ponoszenia tych opłat, może również zarządzić zwrot powyższych kosztów i opłat od strony przegrywającej na rzecz strony wygrywającej.

ROZDZIAŁ V.

Moratorium mieszkaniowe dla bezrobotnych.

Art. 23. 1) W sprawach o eksmisję może sąd, względnie urząd rozjemczy z urzędu lub na wniosek pozwanego, w uwzględnieniu stosunków gospodarczych pozwanego odroczyć termin opróżnienia przedmiotu najmu do 6 miesięcy. W sprawach o eksmisję z mieszkań jedno lub dwupokojowych może sąd z urzędu lub na wniosek pozwanego zawiesić wykonanie orzeczonej eksmisji na czas do sześciu miesięcy, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem pozwanego, a w szczególności tem, że on z powodu okoliczności od niego niezawisłych pozostaje bez pracy.

2) W tym celu sąd ma prawo zbierać dowody z urzędu. Brak pracy dla pozwanego można stwierdzić przez

odpowiednie zaświadczenia właściwego państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

3) Udzielając zwłoki, sąd jednocześnie zawiadomi o tem właściwy państwowy urząd pośrednictwa pracy, tudzież zarząd gminy, w której pozwany ma miejsce zamieszkania.

Art. 24. Pozwany traci prawo do korzystania z moratoriumu mieszkaniowego, jeśli nie przyjmuje odpowiedniej pracy, wskazanej mu przez państwowy urząd pośrednictwa pracy na warunkach, w danej miejscowości ogólnie przyjętych, z wyjątkiem, jeśli odmówi przyjęcia pracy w zakładach, objętych strajkiem lub lokautem. Praca winna być uważana za odpowiednią, o ile odpowiada kwalifikacjom pozwanego, nie jest niebezpieczna ani dla jego zdrowia, ani moralności, jeśli jest opłacana wystarczająco wedle przyjętych w danej miejscowości, okręgu lub dawodzie norm i nie spowoduje dla pozwanego poważnych przeszkód przy powrocie do jego pracy zawodowej.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia podatkowe.

Art. 25. 1) W roku 1924 od właścicieli nieruchomości miejskich, jako też od właścicieli położonych w gminach wiejskich budynków o charakterze dochodowym lub zarobkowym,

a nie związanych z produkcją rolną, będzie pobrany na rzecz skarbu państwa podatek w wysokości, nieprzekraczającej 20 proc., płaconego przez lokatorów komornego, z wyłączeniem opłat dodatkowych (art. 7 i 8), względnie od wartości czynszowej pomieszczenia, nie oddanego w najem.

Podatek ten nie będzie pobrany: a) od nieruchomości, z których roczny dochód nie przekracza 25 złotych: dochód ten dla nieruchomości, podpadający pod przepisy o ochronie lokatorów, będzie obliczony według norm art. 6, zgodnie ze stawkami, obowiązującymi w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy;

b) od nowowznoszonych budowli, podlegających przepisom ustawy z d. 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. Ust. Rz. P. nr. 88 poz. 786);

c) od nieruchomości lub ich części, podlegających podatkowi domowoklasowemu.

2) Bliższe postanowienia w przedmiocie wymiaru i poboru powyższego podatku określone będą w drodze rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej, wydanego na podstawie uchwały rady ministrów.

d. c. n.

Co niesie dzień?

Dziś: Zygmunt kr. m.,
Atanazy b. w. dr.
Jutro: Znaleź. Krzyża św.,
Aleksander pp. m.
Wschód słońca o g. 4.29
Zachód o g. 7.25
Wsch. księżycy o g. 4.24
Zachód o g. 5.42

Czytelnia katolicka (vis-a-vis katedry) otwarta we wtorki i piątki od godz. 1—4-ej po południu.

Tow. Kraj. Oddz. Kujaw. Muzeum otwarte tylko w niedzielę od godz. 12—13 i pół.

Z giełdy d. 1. 5:

Dolar	5,16
Funt angielski	22,65
Frank szwajcarski (100)	92,45
Frank francuski (100)	33,42
Frank belgijski (100)	28,41
Liry włoskie (100)	23,15
Korony czeskie (100)	15,17
Korony austriackie (100)	7,25
4% poz. premj. o 70, 8% poz. złota	8,00, 6% poz. seria II A. o 80, 6% pożycz. dol. 3,15, 4 1/2% listy zastawne
Tow. Kredytowego Ziemińskiego	21,00
5% listy miejskie 20,00; 4 1/2% listy miejskie	18,65.

Uznanie dla Ministra Grabskiego. W dniu otwarcia Banku Polskiego personel Gimnazjum Państwowego im. M. Konopnickiej we Włocławku wysłał na ręce Pana Prezesa Banku Polskiego Karpińskiego następującą depeszę terminową: Warszawa Bank Polski Prezes Karpiński. Personel Gimnazjum Konopnickiej, Włocławek wyraża hołd Panu Władysławowi Grabskiemu za wiekopomne dzieło naprawy skarbu i życia Bankowi dalszych zwycięstw w pracy nad dobrem Polski.

Dyrektorka Ślósarska
Sekretarz Fopp.

Zaproszenie na uroczystość Artylerji! Dnia 2 maja o godz. 18 w koszarach miejscowej Artylerji (Toruńska 11) odbędzie się uroczystość poświęcenia i wręczenia płomieni i fanfar przez przedstawicielstwo m. Czerwonego Krzyża i przedstawicieli młodzieży szkolnej przysposobienia wojskowego, na którą to uroczystość zapraszam tą drogą wszystkich znajomych i sympatyków miejscowej Artylerji.

Major Żukotyński D-ca Dyonu.

Złot młodzieży w Częstochowie. W dn. 4 i 5 maja b. r. odbędzie się ogólnopolski Złot młodzieży żeńskiej w Częstochowie. Wyjazd delegatek stowarzyszeń młodzieży z Włocławka i Kujaw nastąpi w sobotę 3-go maja o godz. 7 m. 30 rano.

Z „Sodalicii Królowej Korony Polskiej“. W niedzielę dnia 4-go maja, jako w święto patronalne „Sodalicii Królowej Korony Polskiej“, odbędzie się w kaplicy Sodalicii w katedrze uroczyste nabożeństwo z kazaniem. Początek nabożeństwa o godzinie 8 m. 45 rano. Wszystkich członków „Sodalicii“ uprasza się o przybycie. Najbliższe miesięczne zebranie odbędzie się w drugi piątek miesiąca t. j. 9-go maja.

Koncert. W niedzielę 4-go maja o 5-ej po południu odbędzie się koncert w sali gimnazjum Ziemi Kujawskiej, urządzony staraniem „Samopomocy“ przy gimnazjum im. Marji Konopnickiej. Na program złożą się: chór mieszany, śpiewy solowe, deklamacja, menuet, tańce plastyczne i gra solowa na fortepianie. Szczegóły w programach. Sądymy, że ciekawy program, którego atrakcję stanowią tańce i wysoki cel, pomoc młodzieży szkolnej, ściągają do sali koncertowej tłumy publiczności Włocławskiej. Bilety dla dorosłych 3 miliony, dla młodzieży po 1 miljonie.

Z Włocławskiego T-wa Kolarzy. Program otwarcia sezonu letniego. W dniu 3 Maja r. b. nastąpi otwarcie sezonu letniego w Towarzystwie Kolarzy. Na program uroczystości złożą się: 1) Zbiórka w siedzibie Towarzystwa o godz. 8 rano;

2) Wyjazd na nabożeństwo uroczyste, które odbędzie się w Bazylice Katedralnej o godz. 9 ej rano; 3) Po nabożeństwie powrót do siedziby Towarzystwa; 4) O godz. 11 rano zbiórka na placu Dąbrowskiego dla wzięcia udziału w pochodzie narodowym; 5) Powrót z pochodu do siedziby; 6) O godz. 9 wiecz. zabawa taneczna dla członków Towarzystwa ich rodzin i zaproszonych gości w sali Zrzeszenia Urzędników Państwowych Kaliska Nr. 1. Na zbiórkę uprasza się Sz. Kol. o liczne i punktualne przybycie. Zarząd

Ze Związku Ludowo-Narodowego. W niedzielę dnia 11 maja r. b. o godz. 1-ej po poł. w lokalu Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego przy ul. Kaliskiej № 1 we Włocławku odbędzie się zjazd delegatów Kół, mężów zaufania i sympatyków Zw. Lud. Nar. z całego pow. Włocławskiego. Reteraty polityczne wygłoszą posłowie na Sejm pp. red. „Zorzy“ Karol Wierczak, red. Stefan Sacha, Szturmowski i Soltysiak. Wszelkich informacji dotyczących zjazdu, udziela Sekretariat Okręgowy, mieszczący się przy ul. Kaliskiej № 1, a czynny codziennie od 11-ej do 1-ej p. poł.

Opłaty stempowe. Opłaty stempowe ulegają przeliczeniu na złote z dniem 1-go maja b. r. — Opłaty te wynoszą:

Od zwykłego podania — 2 zł. za pierwszy arkusz, a po 40 gr. za każdy arkusz następny i za każdy załącznik; opłata od zwyczajnego świadectwa urzędowego — 2 zł.; od czeku — 5 gr.; od rachunku 10 gr. od każdego, nawet niepełnych, 50 złotych od duplikatu i odpisu rachunku (jeżeli od oryginału uiszczono opłatę procentową): — 20 gr.; od poświadczeń odbioru (kwitów): 10 gr. od każdego, nawet niepełnych 20 zł., z wyjątkiem specjalnych poświadczeń odbioru, wystawionych przez instytucje bankowe itp. podlegających niższemu stawkom, które wynoszą: do 50 zł. — 1 gr.; do 500 zł. — 10 gr. do 1000 zł. — 20 gr.; ponad 1000 zł. od każdego dalszego 1000 zł. o — 20 gr. więcej. Rachunki i kwity nie podlegają opłacie, jeżeli należność w nich wyrażona nie przekracza 1 zł.

Opłaty od pełnomocnictw wynoszą: 2 zł. względnie: 70 groszy.

Druki pocztowe. Od d. 1 maja r. b. generalna dyrekcja poczt i telegrafów wprowadza płatne druki pocztowe w walucie złotej. Cena sprzedaży tych druków wynosić będzie: karty pocztowe pojedyncze (krajowe i zagraniczne) po 2 grosze za sztukę, przekazy pocztowe krajowe, telegraficzne, międzynarodowe, adresy pomocnicze krajowe i zagraniczne po 2 grosze za sztukę, deklaracje celne, blankiety telegraficzne po 1 gr., potwierdzanie nadania telegramów po 10 gr. za sztukę, formularze statystyczne po 1 gr. za sztukę, pocztowe książki nadawcze po 60 groszy za sztukę, książki za pobór znaczków pocztowych po 20 groszy za sztukę, spisy urzędów pocztowych wraz ze spisem urzędów województwa górnośląskiego po 1 zł. 50 gr., wykazy dodatkowe do spisów urzędów pocztowych włącznie 5 groszy i t. d.

Ustawa o ochronie lokatorów zacznie obowiązywać od 1 czerwca. W ubiegłą sobotę przesłał prezes Rady Ministrów tekst ustawy o ochronie lokatorów do podpisu p. Prezydentowi Rzeczypospolitej. Ponieważ pan Prezydent był nieobecny w Warszawie i powrócił dopiero d. 30 ub. m., podpisanie przez niego ustawy i ogłoszenie jej w „Dzienniku Ustaw“ nastąpi dopiero w początku maja, wobec tego ustawa zacznie obowiązywać dopiero od dnia 1 czerwca.

Podziękowanie. Dyrekcja gimnazjum im. Długosza składa niniejszem zarządowi „Książnicy“ z p. insp. Kaczorowskiemu na czele, gorące podziękowanie za dar 30 000,000 marek w materiałach piśmiennych na potrzeby gimnazjum.

Ojczyzna Was wita.

Stu ośmiu obywateli polskich po katuszach niewoli, teroru, zaparcia praw ludzkich i zdławienia ludzkiej godności, więzienia i wymierzanej po wielokroć lufy rewolweru w lochach sowieckich schroniło się na swej ziemi ojczystej pod słońcem wolnej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Wyrafinowanej katuszy męki czekanania nie szczędzono im do ostatniej chwili. Certowano się z wysyłką z Moskwy, odsyłano częściami, w małych partjach do Mińska, a i tam różne obmyślano udreki, aby wlać w dusze niepewność, obawę i grozę.

Gdy delegaci nasi prosili o porozumienie się Mińskiem co do czasu przybycia pociągu sowieckiego, otrzymali po kilku interpelacjach życzliwą, wersalską radę, aby „nie zawracać głowy“ i „iść do diabła“.

Zeszedł tak na czekaniu daremnie cały dzień sobotni. Zeszły święta Wielkiej Nocy st. st.

Wczesnym rankiem w niedzielę rozpuszczono wieści, iż aktem wymiany zamierzili bolszewicy uczcić dzień święta roboczego — 1-go maja. Trzebaby było w tym przypadku czekać do czwartku.

Postanowiono rozpocząć targi.

Po targach dość długich układ zawarto, godząc się na wymianę obu transportów w tej liczbie, w jakiej były one dostarczone.

×
Śnieg grubo na stopę pokrył w niedzielę ziemie. Po białym, świeżym, miękkim kobiercu śnieżnym musiano kroczyć w poniedziałek, gdy dano wreszcie znać, iż pociąg sowiecki wyruszył z Mińska.

O godzinie umówionej oba pociągi stanęły w Kołosowie po obu stronach bramy granicznej. Pociąg sowiecki przybrano obficie w parwy czerwone, które ostro krwawą plamą odcinały się od śnieżnej, czystej bieli.

Stają pociągi.
Orkiestra wojskowa sowiecka gra „3-cia międzynarodówkę“. Transport polaków otacza niewielki oddział „czekistów“.

Z naszej strony wzdłuż linii szyn stają pluton ulanów, orkiestra artylerji konnej, sznury policji pieszej i konnej.

Sprawdzanie dokumentów i odczytanie list imiennych trwają dość długo. Wreszcie formalności skończono. Rodacy nasi przechodzą przez kordon. Wracają na ojczyzny łono. Orkiestra gra „Jeszcze Polska“ i „Boże coś Polskę“.

Garść rodaków, Polsce zwrócona, po raz pierwszy widzi mundury wojska polskiego. Z piersi ich wyrwyją się strofy „Roty“. Idą wzdłuż sznur mundurów, ustawionych na baczność.

A choć i żołnierze i policja — chłop w chłopa — rosło to, zdrowe i sentymentom niezbyt podatne, a po twarzach im lzy ciurkiem płyną. Aż niejeden w głos zapłacz, widząc te obrosłe niegłone długo twarze o barwie więzienia — ziemiście zielonkowej i oczach głęboko wpadnię-

tych, otoczonych ciemnym okolem. I te strzępy odzieży.

W mocnym uścisku zwierają się dłonie braterstkie. Spoglądają oczy w oczy, wymowniejsze od słów mocnych, kwiecistych.

Brzmi co chwila pieśń polska, którą zagłuszyć chcą swym „internacjonalnem“ czerwoni sąsiedzi.

Przechodzą wnet z naszej strony bolszewicy wymienni. Z przekleństwem złości i nienawiści.

— Śmierć wam, burżujo!

Ciekawe zestawienie. Gdy z ust polskich jakby szepł modlitwy płynię z pieśnią miłości, ci jedynie bluźnierstwem i klątwą bluźnąć umięją.

Na pograniczu chrześcijańskiej miłości bliźniego i posiewu między-narodowej nienawiści, oraz kultu zniszczenia...

×
Imieniem rządu wita gorąco, serdecznie rodaków wojewoda Raczkiewicz.

Pociąg odwozi wszystkich do Stolbców, gdzie w barakach JUR-a zastawiono obfity i smaczny posiłek.

Wejście do baraków prowadzi przez długą aleję świerków. Nad wrotami napis:

„Ojczyzna was wita!“

Wita sercem. Wita gościnnie. Przemowy jak wprost z serca płyną. Mówia pp. komisarz Piekutowski imieniem JUR-a, przedstawiciel centralnego urzędu emigracyjnego p. Skowron, p. Tadeusz Belzecki, Józefat Andrzejowski, inżynierowa Kobierzycka, ks. prałat Abrentowicz, ks. Kobiński.

Jest wśród zakładników francuz, kap. Solvel, aresztowany za korespondencję przeciw żydom, jako kontrrewolucjonista. Porwany atmosferą przyjazną, mówił kpt. Solvel o pięknych celach duszy polskiej i swej dla Polski miłości. Odpowiedział na to po francusku p. Smogorzewski pięknym toastem na cześć Francji i jej dzielnych synów. Mówił dalej pp. Tad. Opiola, prezes Kulikowski, imieniem zaś zakładników pp. Bolesław Iwanow (któremu całą rodzinę wymordowano w Rosji), Brylewski, Sękowski i starosta Burhardt. Zakończył przemówienia p. wojewoda Raczkiewicz.

O godz. 8-ej w. nastąpił odjazd ze Stolbców.

Po drodze w Horodziejach znów gorące powitanie. Mimo deszczu ulewego tłumy czekały na peronie z głowami obnażonymi, przy dźwiękach orkiestry wojskowej.

Godzinę trwało powitanie w Baranowicach, gdzie zebrały się blisko północy wielkie zastępy ludności z kilkoma orkiestrami

Oliarowano rodakom na drogę 2 wielkie skrzynie „święconego“ z miewem i ciastem.

Wśród okrzyków i życzeń serdecznych po północy ruszył pociąg do Warszawy.

Już rankiem zgotowali gorące powitanie w Siedlcach kolejarze ze swą orkiestrą

Okolo godz. 11-ej przed poł. pociąg stanął w Stolicy.

KRONIKA POLICYJNA.

Za zakłócenie spokoju. Halte-dorfa Kaufmana zam. Stodólna № 6, Bertmanowicza Icka i jego żonę Eige zam. przy ul. Zduńskiej Nr. 6, oraz Zylbera Joska zam. Zduńska Nr. 6, pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za zakłócenie spokoju publicznego.

Do odebrania. W komisariacie policji są do odebrania gietyr pozostawione w sali Makabi, gdzie odbywał się przegląd poborowych.

Pijaństwo. Ronowskiego Mieczysława i Zielińskiego Stanisława zam. przy ul. Płockiej pociągnięto do odpowiedzialności za opilstwo i zakłócenie spokoju publicznego.

Wypadek z flowerem. Przy ul. Starodębskiej Nr. 10 Kelm Stanisław postrzelił z floweru przechodzącego Domzawskiego Antoniego w prawą nogę, kule wyjęto w szpitalu św. Antoniego.

Do wszystkich Członków Włocławskiego Koła Zw. Lud. Narod. we Włocławku. Zarząd Włocławskiego Koła Zw. Lud. Narod. uprasza wszystkich Członków Koła, ażeby niezwłocznie wpłacili składki członkowskie za rok 1924 w Sekret. Okręgowym przy ul. Kaliskiej № 1, który jest czynny codziennie od godz. 11-ej do 1ej p. poł. Członkowie życzący wziąć udział w zjeździe, który odbędzie się dnia 11 maja r. b. winni zaopatrzyć się w kartę wstępu, które wydaje Sekretariat Okręgowy w godzinach wyżej wymienionych.

Ogólny wskaźnik drożyzniany. Wobec stabilizacji marki w tym samym stosunku zmienił się i wskaźnik wyrażony w zlocie. Według porównawczym obliczeń statystycznych w pierwszym tygodniu kwietnia od dn. 31 marca do 6 bm. ogólny wskaźnik drożyzniany wykazał nieznaczny zniżkę 0,7 proc.

Kupujcie u chrześcijan!

Księgarnia Powszechna i Drukarnia Diecezjalna

WŁOCŁAWEK, UL. BRZESKA 4.

Poleca ostatecznie nowości na miesiąc MAJ dla Wielebnego Duchowieństwa KS. A. WĄTOREK.

NAUKI MAJOWE Serja II

cena wraz z dodatkiem sort. mkp. 12.000.000.

ZAWIADOMIENIE.

Komisarz Upadłości Bera-Lejby Majerczaka, zam. we Włocławku 3 Maja Nr. 1, Sędzia Sądu Okręgowego we Włocławku W. Łaszkiewicz, na zasadzie art. 476 Kod. Hand. zawiadamia wierzycieli tegoż Bera-Lejby Majerczaka, że zgromadzenie wierzycieli upadłego, celem dokonania wyboru syndyków, odbędzie się 5 Maja 1924 r. o godz. 10 ej r. w Sądzie Okręgowym we Włocławku, Stary Rynek nr. 1. (sala na parterze).

Komisarz Upadłości
Sędzia Sądu Okręgowego we Włocławku
W. ŁASZKIEWICZ

TELEGRAMY.

Ustalenie granicy Polsko-Czeskiej.

KRAKÓW, 30.4 (PAT) O przebiegu rokowań polsko-czesko-słowackich otrzymujemy następujący komunikat: Dzisiaj odbyło się posiedzenie obu delegacji międzynarodowej komisji delimitacyjnej, na której uchwalono ostateczne obsadzenie linii granicznej, wyznaczonej słupami na Śląsku Cieszyńskim i Orawie, w pierwszej połowie czerwca b. r. Prace przygotowawcze do przesunięcia linii demarkacyjnej na definitywną rozpoczęto natychmiast, a to ze względu na interes ludność pogranicznej, która wskutek prowizorium dotychczas

trwającego narażna jest na rozliczne trudności.

Zakaz demonstracji ulicznych

BERLIN I.V. (PAT.) Ministerjum spraw wewnętrznych utrzymało w mocy dotychczasowe przepisy, zabraniające demonstracji ulicznych w d. 1 maja. „Vorwärts“ pisze, iż winni temu są komuniści, których taktyka i nawoływania do rozruchów posłużyły rządowi za pretekst do zakazania wszelkich demonstracji. Dziennik ostrzega dalej robotników, aby nie brali udziału w demonstracjach nielegalnych, jakie komuniści zamierzają urządzić w d. 1 maja.

Zbiegli bankierzy.

BUDAPESZT 29.VI. (P. A. T.). Znani bankierzy tutejsi Emil Weiss

L. III 1484.24

OGŁOSZENIE URZĘDOWE.

Magistrat m. Włocławka podaje niniejszym do publicznej wiadomości, iż Reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 kwietnia r. b. za Nr. 2043/24 zatwierdzoną została uchwała Rady Miejskiej z dnia 6 marca r. b. postanawiająca do wykroczeń przeciwko przepisom o wymiarze i porborze danin komunalnych oraz statutom i uchwałom podatkowym stosować kary porządkowe do wysokości 349,9 złotych (trzystu czterdziestu dziewięciu złotych dziewięćdziesięciu groszy), o ile nie mają zastosowania kary przewidziane w art. art. 62—64 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (D. U. R. P. Nr. 94. poz. 747).

Stosownie do art. 40 teże ustawy, na podstawie której (art. 67) powyższa została powyżej zakomunikowana uchwała Rady Miejskiej z dnia 6 marca r. b., ta ostatnia ma moc obowiązującą od dnia jej powzięcia.

Magistrat m. Włocławka.
Prezydent: (—) Krauze.

Włocławek, dnia 30 kwietnia 1924.

i jego syn Juliusz. Oszi (Weiss), po sprzeniewierzeniu przeszło 5 miliardów koron na szkodę swojej klienteli, zbiegli. Sędzia śledczy wysłał za zbiegłymi listy gończe.

Katastrofa w kopalni.

WILLING I. V. Pat. Wydobyto zwłoki 45 zasypanych górników. W kopalni Bentwod pozostaje jeszcze 65 niewydobytych zwłok.

DOBROWOLNA LICYTACJA.

We Wtorek 6-go maja o 10-ej rano w magazynie spedytora p. Szymańskiego w Toruniu ul. Rabińska Nr. 21, sprzedawać się będzie:

Bardzo piękny kompletny pokój jadalny, 12-cie krzesel skórą obitych, salon, salonik, męski pokój, kilka dywanów w tem jeden **smyrneński wielkości 5x5 m., i perski 2,80 m. x 3,70 m.**, kilka gobelinów w ramach w dużych rozmiarach, obraz orginal norweskimi, ramy grubo złoczone, dużo obrazów w ładnych ramach, kandelabry z brązu, szafy, stoły, stoliki, jeden duży stół (diplomata) pokryty sukniem, kompletna kuchnia, lodówka etc.

KOMORN.K SĄDOWY

Ramczykowski

OGŁOSZENIA DROBNE.

Gwarantowane zdrowe mleko dom: Brzezina, masło śmietankowe, śmietana, ser i pyszne gomułki, poleca Wiwatowska. „Sklep Wiejski“ Żabia 12.

Kucharka dobra do wszystkiego potrzebna. Żabia 2 mieszk. 1.

Młody inteligentny kawaler, poszukuje pokoju umeblowanego przy rodzinie; pożądaną jest z całkowitem utrzymaniem. Wiadomość w Administracji „Słowa“ pod „Technik“.

Mieszkanie 2 — 3 pokojowe zamienię na mniejsze blisko dworca, parter. Wiadomość Żabia 2 mieszk. 1.

Praktykanta pięknie piszącego, lub geometrę—pomocnika przyjmę. Żabia 2 m. 1.

Pożyczki krótkoterminowej udzielię bez ryzyka. Oferty, procent, gwarancja, zastaw—w Redakcji—pod „Pożyczka“.

Potrzebna do zarządu domem inteligentna osoba w średnim wieku, znająca gospodarstwo wiejskie. Wiadomość w Administracji „Słowa“.

Zgubiono portfel i książkę wyjskową wydaną przez P. K. U. Włocławek na imię Władysława Górno.

Zgubiono książeczkę Pow. Kasy Chorych na imię Wincentego Kiełta. Łaskawy znalazca zechce zwrócić do policji.

Zgubiono pozwolenie od Magistratu m. Włocławka na handel uliczny, wystawione na Stanisława Śniatka. Uprasza się znalazcę o odesłanie do Administracji „Słowa Kuj.“

SWÓJ DO SWEGO!

Firmy Polsko-Chrześcijańskie zrzeszone w Kuj. Oddz. Stow. Kupców Polskich we Włocławku.

Handel win, wódek, likierów i tow. kolonialnych.

Borzęcki Ludwik, 3-go Maja Nr. 40,
Beczkwicz Stefan, 3-go Maja Nr. 31,
„Polwin“, Kościuszki Nr. 6,
Gorzeński Józef, 3-go Maja Nr. 37,
Pajączkowski i Lipiński, Srebrna Nr. 3.

Handel win, wódek, likierów i towarów kolonialnych. (w okolicy).

Barcikowski Walenty, Chodecz,
Darnowski Wojciech, Lubień,
Rybacki Andrzej, Chocień,
Ożminkowski Władysław, Lubraniec,
Napiórkowski Mieczysław, Dobrzyń n/Wisłą,
Kozuchowski Stanisław, Chodecz,
Zieliński Marjan, Brześć Kuj. Rynek.

Sklepy kolonialno - spożywcze w śródmieściu.

Ballaun St., Kaliska Nr. 10,
Gontarek Władysław, Plac Dąbrowskiego Nr. 10,
Grzankowski Stefan, Plac Dąbrowskiego Nr. 7,
Grabowski Aleksander, Nowy Rynek Nr. 8,
Janiak Józef, Królewiecka Nr. 19,
Kozłowski Leon, Kaliska 2,
Kaniewski Jan, Kaliska Nr. 23,
Lewandowska Wład., Tumska Nr. 1,
Łukasik Zofja, Kaliska Nr. 3,
Młynarski Stanisław, Szpitalna Nr. 19,
Markiewicz B., 3-go Maja Nr. 14,
Pakulski Jan, Królewiecka № 22,
Różański Feliks, Przedmiejska Nr. 9,
Szelachowski Józef, Tumska Nr. 12,
Straszewski Franciszek, Pl. Dąbrowskiego Nr. 5,
Szymańska Wład., Tumska Nr. 15,

Tomczak Konstanty, 3-go Maja Nr. 34,
Wapniarski F., Plac Dąbrowskiego Nr. 4,
Wnukowski Andrzej, Nowy Rynek Nr. 7,
Werner Wacław, Pl. Dąbrowskiego Nr. 17,
Zychowicz Wacław, Kaliska № 37,
Żłakowski Jan, Maślana Nr. 5.

Sklepy kolonialno - spożywcze na przedmieściach.

Aleksandra Wiktorja, Długa Nr. 26,
Bogacki Antoni, Długa Nr. 12,
Błaszczak Salomea, Kapitulna Nr. 7,
Bromont Prakseida, Kapitulna Nr. 27,
Diugolecka Stanisława, Długa Nr. 45,
Dorsz Józef, Zazamecze Nr. 4,
Frącek Wojciech, Żytia Nr. 43,
Głowacki Józef, Długa Nr. 43,
Gurtowska Marja, Kapitulna Nr. 1,
Jaźwiecki H., Długa Nr. 72,
Kowalski Franciszek, Chłodna Nr. 43,
Lewandowski Antoni, Żytia Nr. 120,
Machtyl Marja, Kapitulna Nr. 43,
Marszałek Józef, Mokra Nr. 4,
Machtyl Walenty, Długa Nr. 49,
Matwiej Anna, Chmielna Nr. 14,
Ochociński A., Miła Nr. 8,
Rutkowska Anna, Wiejska Nr. 2,
Rymarkiewicz Ludwik, Kapitulna Nr. 6,
Szczęśniaki Ludwik, Kapitulna Nr. 16,
Udałowski Kazimierz, Kapitulna Nr. 46,
Wesołowski Wacław, Długa Nr. 43,
Zieliński Jacek, Chłodna Nr. 31,
Ziółkowska Antonina, Chłodna Nr. 33.

Sprzedaż cukrów i wyrobów cukrowniczych

Rudzińska W., Trzeciego Maja Nr. 23.

HURTOWNIE

win, wódek i likierów

Grabczewski Aleksander, Cyganka Nr. 19

Kolonjalne

Czarniecki Sylwin, Plac Dąbrowskiego Nr. 14,
Kozłowski Marcin, Nowy Rynek 18,
„Lech“ Sp. Akc., ul. Tad. Kościuszki № 17.

Handel zbożowy

Centrala Rolników, Ogrodowa Nr. 3,
Trepka Rodryk, Królewiecka Nr. 19.

Sklepy Bławatno-Galanteryjne.

Bazar Chrześcijański, Brzeska № 29.
Drzewiecka Marja, pl. Dąbrowskiego № 5.
Gruszewska Józefa „Wspólna Praca“, 3 Maja № 14.
Krzemiński Franciszek, pl. Dąbrowskiego № 6.
Krzywkowska Julja, pl. Dąbrowskiego № 5.
Lutoborska i M. Piontek, Piekarska № 4.
Mochorowski Henryk, 3-go Maja № 12.
Ossowski Kazimierz i S-ka, 3-go Maja № 6.
„Spółka Kujawska“, Nowy Rynek № 5.
Tokarzewski Józef, 3-go Maja № 30.
Zielińska Zofja, 3-go Maja № 14.

Sprzedaż trykotaży.

Motyliński Kazimierz, ul. Kościuszki № 6.

Sprzedaż tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Krakus Zenon, Nowy Rynek № 7.
Szatkowski Kazimierz, Nowy Rynek № 8.
Zdzienicki Jan, Kościuszki № 4.

Sprzedaż mydeł i soli.

Mirewicz Stanisław, Żabia Nr. 15,
Postolski Antoni, Trzeciego Maja Nr. 28.